

HOVRÄTTEN FÖR
VÄSTRA SVERIGE
Avdelning 2
Rotel 26

DOM
2024-03-28
Göteborg

Mål nr
B 3046-23

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Göteborgs tingsrätts dom den 29 mars 2023 i mål nr B 7721-21 och B 4663-22, se bilaga A

PARTER (antal tilltalade 1)

Klagande och motpart (Åklagare)

Kammaråklagaren Ulrika Bentelius Egelrud
Riksenheten mot internationell och organiserad brottslighet

Motpart (Målsägande)

Jasmina Kaseba

Företrädd av åklagaren

Klagande och motpart (Tilltalad)

Fatosh Ibrahim, 19870611-1062
c/o Advokat Emma Persson, Box 5243, 402 24 Göteborg

Ombud och offentlig försvarare: Advokaten Emma Persson
Box 5243, 402 24 Göteborg

SAKEN

Krigsförbrytelse m.m.

HOVRÄTTENS DOMSLUT

Hovrätten ändrar tingsrättens dom på så sätt att hovrätten

- ogillar åtalet för krigsförbrytelse och
- bestämmer påföljden för den övriga brottsligheten till skyddstillsyn i förening med föreskrifter *dels* om deltagande i Kriminalvårdens programverksamhet, *dels* samhällstjänst 60 timmar.

Om fängelse i stället hade valts som påföljd, skulle fängelse 2 månader ha dömts ut.

Kriminalvården, Frivården Göteborg, ska ansvara för övervakningen och utse övervakare.

Dok.Id 747455

Postadress
Box 40
401 20 Göteborg

Besöksadress
Packhusplatsen 6

Telefon
031-701 22 00
E-post: hovratten.vastrasverige@dom.se
www.vastrahovratten.domstol.se

Telefax
-

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00–16:00

Det som tingsrätten har förordnat om sekretess ska fortfarande gälla.

Sekretessbestämmelsen i 21 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen ska även i fortsättningen vara tillämplig i fråga om de bilder som har lagts fram vid hovrättens huvudförhandling inom stängda dörrar.

Emma Persson ska få ersättning av staten med 19 931 kr, varav 14 545 kr avser arbete, 1 400 kr tidspillan och 3 986 kr mervärdesskatt. Denna kostnad ska stanna på staten.

YRKANDEN I HOVRÄTTEN, M.M.

Fatosh Ibrahim har yrkat att hovrätten ogillar åtalet och Jasmina Kasebas skadeståndstalan, i andra hand dömer Fatosh Ibrahim till en icke frihetsberövande påföljd samt sätter ned skadeståndet.

Åklagaren har yrkat att hovrätten skärper fängelsestraffet.

Part har bestritt motparts ändringsyrkanden.

Åklagaren har beträffande åtalet för hot mot tjänsteman och grovt förtal godtagit tingsrättens bedömning att inte döma särskilt för brotten förgripelse mot tjänsteman och förolämpning.

Vidare har åklagaren justerat gärningspåståendet för krigsförbrytelse på så sätt att det andra och det sista stycket fått följande lydelse.

Andra stycket:

”Islamiska staten har i den av dem behärskade staden Raqqa i Syrien mellan den 24-25 juli 2014 låtit skända, halshugga och sätta upp döda kroppar efter vad som uppfattats som fiender *till Islamiska staten* vid en rondell i centrala staden.”

Sista stycket:

”Alternativt har hon *vid samma tidpunkt och plats* mottagit *angivna bilder som hon publicerat därefter* på sociala medier med nedsättande kommentarer i syfte att förstärka den kränkande behandlingen av dem. Gärningen har samband med den pågående väpnade konflikten i området.”

Åklagaren har förtydligat att hon med ”samma tidpunkt och plats” i sista stycket avser att platsen är staden Raqqa i Syrien och tidpunkten den 1–31 juli 2014, samt att bilderna ”mottagits” genom att bilderna tagits med Fatosh Ibrahims telefon.

Slutligen har åklagaren godtagit tingsrättens bedömning att det inte är visat att Fatosh Ibrahim själv fotograferat och/eller poserat vid de skändade kropparna.

HOVRÄTTENS DOMSKÄL

Utredningen i hovrätten

Hovrätten har tagit del av i huvudsak samma bevisning som tingsrätten. De bilder som visades upp vid tingsrätten har uppvisats även i hovrätten inom stängda dörrar. Ljud- och bildupptagningarna från förhören vid tingsrätten med Jasmina Kaseba, Stela Rupar och Fatosh Ibrahim har spelats upp.

Skuld

Åtalet för hot mot tjänsteman och grovt förtal

Hovrätten instämmer i tingsrättens värdering av bevisningen när det gäller åtalet för hot mot tjänsteman.

Det är därigenom styrkt att Fatosh Ibrahim uttalat sig på det sätt som anges i gärningspåståendet för hot mot tjänsteman samt att uttalandet skett i anledning av Jasmina

Kasebas myndighetsutövning. Med hänsyn till kontexten och Fatosh Ibrahims bakgrund kan uttalandet inte uppfattas på annat sätt än ett underförstått hot om våld. Av polisanmälan samt Jasmina Kasebas och Stela Rupars uppgifter framgår också att Jasmina Kaseba uppfattade hotet som allvarligt menat. Fatosh Ibrahim ska därför dömas för hot mot tjänsteman.

Hovrätten ansluter sig till tingsrättens bedömning av åtalet för grovt förtal. Fatosh Ibrahim ska således dömas för grovt förtal i två fall.

Åtalet för krigsförbrytelse

Som tingsrätten har funnit är svensk domstol internationellt behörig att pröva åtalet för krigsförbrytelse, det finns ett åtalsförordnande och brottet är inte preskriberat.

Vid tidpunkten för den åtalade gärningen gällde att den som utsätter en skyddad person för förödmjukande eller nedsättande behandling som är ägnad att allvarligt kränka den personliga värdigheten döms för krigsförbrytelse, om gärningen ingår som ett led i eller på annat sätt står i samband med en väpnad konflikt eller ockupation (se 4 § första stycket 7 lagen [2014:406] om straff för folkmord, brott mot mänskligheten och krigsförbrytelser).

En krigsförbrytelse utgör en överträdelse av ett visst allvar av den internationella humanitära rätten som är tillämplig vid väpnad konflikt och under ockupation. Utgångspunkten är att straffansvar för krigsförbrytelser endast kommer i fråga för de mest allvarliga överträdelserna. (Se prop. 2013/14:146 s. 123.) När det gäller bestämmelsen om utsättande för förödmjukande eller nedsättande behandling noterades i förarbetena att bestämmelsen har ett förhållandevis vitt tillämpningsområde, och att det därför var motiverat att det för straffansvar ställdes upp ett krav på att det ska vara fråga om en allvarlig kränkning (se a. prop. s. 144 f.).

Åklagaren har lagt fram bevisning om att det i Fatosh Ibrahims beslagtagna elektroniska enhet återfunnits 53 bilder, varav 15 unika, tagna vid al-Naimrondellen i Raqqa i

Syrien. Fatosh Ibrahim har erkänt att hon har laddat upp två av dessa bilder, som hon kommenterat i nedsättande ordalag, på sitt privata Facebook-konto som inte varit öppet för alla att se.

Hovrätten instämmer i tingsrättens bedömning att det är visat att det vid tidpunkten pågick en väpnad konflikt i Syrien. Utredningen visar också att de avhuggna huvudena på bilderna tillhörde personer från motståndarsidan – syriska soldater – som dödades av ISIS, och att offren varit skyddade personer i lagens mening. Stympningen och manifestationen av de skyddade personernas kroppar och avhuggna huvuden vid al-Naim-rondellen innebär i sig att de utsatts för förödmjukande och nedsättande behandling som varit ägnad att allvarligt kränka den personliga värdigheten. Det är också utrett att det funnits ett samband med den väpnade konflikten.

Det är inte bara de som utfört ovanstående våldshandlingar mot de skyddade personerna som kan dömas för krigsförbrytelse. Sådant ansvar kan enligt praxis också ådömas den som förekommer på ett fotografi på eller i anslutning till ett slagfält med en död skyddad person, förutsatt att förhållandena innehåller ytterligare moment av skändande eller nedvärderande slag. Det kan t.ex. röra sig om att de avlidna har stympats, samlats ihop, ordnats eller hanterats på ett nedvärderande eller kränkande sätt. Det kan också vara så att de i samband med en fotografering eller filmning framställs som troféer som led i motståndarsidans krigspropaganda. (Se rättsfallet NJA 2021 s. 303 p. 30.) Det finns åtskilliga fall i svensk och internationell praxis där personer som gjort sig skyldiga till sådana kränkande poseringar har dömts för krigsförbrytelse (se nyss nämnda rättsfall, jfr även angivna avgöranden i rapporten ”Prosecuting war crimes of outrage upon personal dignity based on evidence from open sources – Legal framework and recent developments in the Member States of the European Union”, 2018, upprättad av The European Network for investigation and prosecution of genocide, crimes against humanity and war crimes). I många av dessa fall har de som dömts för att ha gjort sig skyldiga till kränkande poseringar också lagt ut poseringsbilderna på sociala medier. I detta mål har dock åklagaren, som framgått, godtagit tingsrättens slutsats att det inte är bevisat att det var Fatosh Ibrahim som tog bilderna eller poserade på dem.

Att någon annan person tagit de 15 unika bilderna med Fatosh Ibrahims telefon alternativt skickat dem till henne, medför inte att Fatosh Ibrahim kan dömas för krigsförbrytelse avseende de mottagna bilderna. Frågan i målet är om Fatosh Ibrahims publicering av bilderna på sitt Facebook-konto, tillsammans med nedsättande och kränkande kommentarer, innebär att hon har utsatt de skyddade personerna för förödmjukande eller nedsättande behandling som varit ägnad att allvarligt kränka den personliga värdigheten.

Fatosh Ibrahim har visserligen befunnit sig i Raqqa i Syrien när hon gjorde inläggen. Med den utgångspunkten att någon annan har tagit bilderna, alternativt skickat dem till henne, skulle hon emellertid lika gärna kunnat vara i någon annan del av världen när hon laddade upp bilderna på Facebook. Det har inte påståtts att hon har haft någon annan koppling till de skyddade personerna eller de kränkande gärningar som det av bilderna framgår att personerna utsatts för. Ett bifall till åtalet under dessa förutsättningar skulle innebära ett mycket vidsträckt straffrättsligt ansvar för krigsförbrytelse, på ett sätt som inte synes ha stöd i befintlig praxis.

Med hänsyn till det anförda anser hovrätten att Fatosh Ibrahims agerande inte kan anses innebära att hon har utsatt de skyddade personerna för förödmjukande eller nedsättande behandling i den aktuella bestämmelsens mening. Hennes handlande är därmed inte straffbart såsom krigsförbrytelse och åtalet ska ogillas i den delen.

Det kan noteras att de uppladdade bilderna tillsammans med de nedsättande kommentarerna tveklöst är såväl kränkande som nedvärderande och att Fatosh Ibrahims handlande skulle kunna vara straffbart enligt andra bestämmelser i t.ex. brottsbalken. Åklagaren har emellertid inte påstått någon annan grund för straffansvar och tillämpningen av andra bestämmelser skulle även innebära andra förutsättningar i fråga om svensk domsrätt och preskription.

Påföljd

Hovrätten har inhämtat ett nytt yttrande från Kriminalvården, Frivården Göteborg. Av yttrandet framgår bl.a. följande. Fatosh Ibrahim har i samband med händelserna som ligger till grund för åtalet uppvisat ett gränsöverskridande beteende. Hon synes ha vissa svårigheter gällande känsloreglering och hon är i behov av stöd med att identifiera känslor som behöver kontrolleras. Risk för framtida brottslighet kan inte helt uteslutas och det föreligger ett övervakningsbehov. Förslaget är att Fatosh Ibrahim döms till skyddstillsyn med särskild föreskrift om deltagande i Kriminalvårdens individuella behandlingsprogram Entré. Programmet omfattar mellan 25 och 40 sessioner med rekommendation att genomföra en till två sessioner per vecka. Fatosh Ibrahim bedöms i nuläget vara lämplig för att utföra samhällstjänst.

Fatosh Ibrahim har vid huvudförhandlingen samtyckt till att utföra samhällstjänst.

Fatosh Ibrahim döms i hovrätten för hot mot tjänsteman och grovt förtal i två fall. Hotet mot Jasmina Kaseba har med hänsyn till omständigheterna kring brottet ett straffvärde på fängelsenivå. Vidare är förtalsbrottet, som riktats mot två anställda vid socialtjänsten, av allvarligt slag. Hovrätten bedömer att det samlade straffvärdet inte understiger två månaders fängelse. Hot mot tjänsteman är brott av sådan art att det finns en presumtion för att påföljden ska bestämmas till fängelse, och det finns liknande inslag i förtalsbrottet även om det brottet i sig inte är att betrakta som ett s.k. artbrott. Detta innebär att det krävs särskilda skäl för att välja en annan påföljd än fängelse.

Utifrån frivårdens personutredning finns det anledning att anta att en skyddstillsyn med föreskrift kan bidra till att Fatosh Ibrahim avhåller sig från fortsatt brottslighet. Enbart en skyddstillsyn är dock inte tillräckligt ingripande, ens om den förenas med föreskrift om deltagande i programverksamhet. Som särskilt skäl för skyddstillsyn beaktar hovrätten att Fatosh Ibrahim har samtyckt till att utföra samhällstjänst och finner att en sådan föreskrift är lämplig med hänsyn till hennes person och övriga omständigheter. Tingsrättens dom ska därmed ändras på så sätt att påföljden bestäms

till skyddstillsyn med föreskrifter dels om deltagande i frivårdens programverksamhet, dels samhällstjänst. Antalet timmar samhällstjänst ska bestämmas utifrån brottslighetens straffvärde.

Skadestånd

Fatosh Ibrahim döms även i hovrätten för brott mot Jasmina Kaseba. Brotten har inneburit en allvarlig kränkning av Jasmina Kaseba och Fatosh Ibrahim ska ersätta den skada som kränkningen inneburit. Hovrätten saknar anledning att sätta ned beloppet. Tingsrättens dom i skadeståndsdelen ska därför stå fast.

ÖVERKLAGANDE, se bilaga B

Överklagande senast den 25 april 2024

Domare: Hovrättsråden Jonas Silfverberg och Boel Oldenstedt, referent, och tf. hovrättsassessorn Niclas Holmgren Persson samt nämndemännen Pia Embretsen och Johan Grönlund (skiljaktig).

SKILJAKTIG MENING, se nästa sida.

HOVRÄTTEN FÖR
VÄSTRA SVERIGE
Avdelning 2
Rotel 26

**SKILJAKTIG
MENING**
2024-03-28
Göteborg

Mål nr
B 3046-23

Nämndemannen Johan Grönlund är skiljaktig i ansvarsfrågan och anför följande.

Jag anser att brottsbeskrivningen för krigsförbrytelse är tillämplig på Fatosh Ibrahims agerande, och jag vill på de av tingsrätten anförda skälen döma henne även för det brottet. Jag anser dock att fängelsestraffets längd ska bestämmas till fyra månader.

I övrigt är jag ense med majoriteten.

Dok.Id 747455

Postadress
Box 40
401 20 Göteborg

Besöksadress
Packhusplatsen 6

Telefon
031-701 22 00
E-post: hovratten.vastrasverige@dom.se
www.vastrahovratten.domstol.se

Telefax
-

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00–16:00

GÖTEBORGS TINGSRÄTT
AVDELNING 3

Dom
Meddelad i Göteborg
2023-03-29

Målnummer
B 7721-21
B 4663-22

Parter och domslut

Fatosh Ibrahim

Parter

Tilltalad

FATOSH Ibrahim, 19870611-1062
Sekretess

Offentlig försvarare

Advokat Emma Persson
Advokatbyrån Emma Persson AB
Box 5243, 402 24 Göteborg

Åklagare

Vice chefsåklagare Thomas Ahlstrand
Åklagarmyndigheten
Riksenheten mot internationell och organiserad brottslighet
Box 57, 101 21 Stockholm

Målsägande (part)

JASMINA Gafurovic Kaseba
Byvägen 25 C, 445 32 Bohus

Domslut

Brott som Fatosh Ibrahim döms för

Hot mot tjänsteman, 17 kap 1 § 1 st brottsbalken, 2021-09-14 17:15, Göteborgs stad

Grovt förtal (antal brott: 2), 5 kap 2 § brottsbalken, 2021-09-14 till 2022-02-10, Göteborgs stad

Krigsförbrytelse (antal brott: 2), 4 § 1 st 7 p och 2 st lagen (2014:406) om straff för folkmord, brott mot mänskligheten och krigsförbrytelser i sin lydelse före 1 januari 2022, 2014-07-01 till 2014-07-31, Syrien

Brott som bedöms ingå i ett annat brott

Förgripelse mot tjänsteman, 17 kap 2 § 1 st och 5 § brottsbalken, 2021-09-14, Göteborgs stad, ingår i **Hot mot tjänsteman**, 17 kap 1 § 1 st brottsbalken, 2021-09-14 17:15, Göteborgs stad som Fatosh Ibrahim döms för.

Påföljd

Fängelse 3 månader

Detta är en avskrift av en elektronisk originalhandling.

Postadress

404 83 Göteborg

Besöksadress

Ullevigatan 15
Göteborg

Expeditionstid

måndag - fredag
08:00-16:00

Telefon

031-743 60 00

E-post

goteborgstingsratt@dom.se

Webb

www.goteborgstingsratt.domstol.se

Skadestånd

Fatosh Ibrahim ska betala skadestånd till Jasmina Gafurovic Kaseba med 25 000 kr.

Beloppet avser ersättning för kränkning. Fatosh Ibrahim ska också betala ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 29 mars 2023 tills betalning sker.

Sekretess

Sekretessbestämmelsen i 21 kap 1 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska fortsätta att vara tillämplig på de bilder (aktbil. 18 och 20 i mål B 7721-21) på skändade kroppar som förevisats vid huvudförhandling inom stängda dörrar..

Sekretessbestämmelsen i 21 kap 3 a § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska fortsätta att vara tillämplig på Fatosh Ibrahims adressuppgifter i partsbilagan till denna dom..

Brottsofferfond

Fatosh Ibrahim ska betala en avgift till brottsofferfonden på 800 kr.

Ersättning och återbetalning

Emma Persson får ersättning av staten med 85 658 kr. Beloppet fördelas enligt följande:

- 47 601 kr arbete
- 20 925 kr tidsspillan
- 17 132 kr mervärdesskatt

Staten ska stå för kostnaderna för försvararen och den tidigare försvararen.

Yrkanden

Stämningsansökan, aktbilaga 3, 2022-06-15, åtalspunkt 1

Åklagaren har begärt att Fatosh Ibrahim ska dömas för förgripelse mot tjänsteman enligt 17 kap 2 § 1 st och 5 § brottsbalken.

Åklagaren har begärt att Fatosh Ibrahim ska dömas för hot mot tjänsteman enligt 17 kap 1 § 1 st brottsbalken.

Åklagaren har begärt att Fatosh Ibrahim ska dömas för grovt förtal enligt 5 kap 2 § brottsbalken.

Gärningsbeskrivning

De båda målsägandena är eller var tjänstemän vid socialförvaltningen i Angered.

I dom den 13 oktober 2021 i Förvaltningsrätten i Göteborg omhändertogs två av Fatosh Ibrahims barn, födda 2013 och 2017, enligt 1 och 2 §§ Lagen om vård av unga efter talan av Socialnämnden Nordost i Göteborg. Omhändertagandet kunde inte verkställas vid tidpunkten.

Inför rättegång och dom beslutade socialnämnden om ett omedelbart omhändertagande av barnen i bostaden. Handläggaren Jasmina Kaseba var i kontakt med Fatosh Ibrahim per telefon den 14 september 2021 från arbetsplatsen i Angered varvid denna yttrade "din lilla hora, du ska få se" och "du ska få se din slyna, jag är inte färdig med dig, du ska få se vad jag ska göra". Yttrandena innefattar hotelse, förgripelse och förolämpning mot Jasmina Kaseba genom underförstått hot om våld för åtgärd i hennes yrkesutövning och var, i synnerhet i ljuset av Fatosh Ibrahims bakgrund i Syrien och IS, ägnade framkalla allvarlig fruktan hos Jasmina Kaseba för egen säkerhet.

Därefter har Fatosh Ibrahim lagt ut och spritt texter på Facebook, Instagram och Tik-tok med namn och bild på båda målsägandena där de förolämpas för utseende, påstås att de måste stå till svars och straffas och där deras myndighetsåtgärder beträffande barnen beskrivs som att de ljugit för politiker för att åstadkomma ett omhändertagande, allt i nedsättande ordalag. Vidare påstås att de bär direkt eller indirekt ansvar för Fatosh Ibrahims systems suicid 2017. Jasmina Kaseba pekas särskilt ut som en där kidnappar muslimska barn och som direkt ansvarig för systemens suicid. I meddelandet uppmanas läsare att dela och sprida uppgifterna. Meddelandena har varit ägnade att framkalla allvarlig fruktan för egen säkerhet hos målsägandena – särskilt i beaktande av Fatosh Ibrahims bakgrund – och innefattat uppgifter där de framställts som klandervärda. Meddelandena har också varit ägnade att medföra allvarlig skada. Meddelandena har funnits allmänt tillgängliga till i vart fall den 10 februari 2022, på okänd plats.

Stämningsansökan, aktbilaga 17, 2022-12-08, åtalspunkt 1

Åklagaren har begärt att Fatosh Ibrahim ska dömas för krigsförbrytelse enligt 4 § 1 st 7 p och 2 st lagen (2014:406) om straff för folkmord, brott mot mänskligheten och krigsförbrytelser i sin lydelse före 1 januari 2022.

Gärningsbeskrivning

I Syrien pågick under 2014 väpnade konflikter mellan bl a syriska regeringen, upprorsrörelser som Islamiska staten och andra samt kurdiska och utländska styrkor.

Islamiska staten har i den av dem behärskade staden Raqqa i Syrien mellan den 24-25 juli 2014 låtit skända, halshugga och sätta upp döda kroppar efter vad som uppfattats som fiender dem staten vid en rondell i centrala staden.

Fatoush Ibrahim har i anslutning till det vid ett eller flera tillfällen utsatt flera enligt folkrätten skyddade döda personer för förödmjukande eller nedsättande behandling som varit ägnad att allvarligt kränka den personliga värdigheten. Hon har därvid mellan den 1-31 juli 2014 på platsen själv fotograferat och eller poserat vid dessa skändade kroppar, och i vart fall intill två av de halshuggnas avskilda huvuden, och sedan i omedelbart samband med det 24-25 juli 2014 publicerat bilderna på sociala medier med kränkande och nedsättande kommentarer i syfte att förstärka den kränkande behandlingen.

Alternativt har hon när hon har befunnit sig i närheten av platsen för de skändade kropparna mottagit bilder i syfte att publicera dem på sociala medier med nedsättande kommentarer i syfte att förstärka den kränkande behandlingen av dem. Gärningen har samband med den pågående väpnade konflikten i området.

Skadestånd

Jasmina Gafurovic Kaseba har begärt att Fatosh Ibrahim ska betala skadestånd med 37 025 kr.

Beloppet avser ersättning för kränkning. Ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) har begärts på beloppet från den 29 mars 2023 tills betalning sker.

Inställning

Åtalet avseende förgripelse mot tjänsteman, grovt förtal och hot mot tjänsteman (Stämningsansökan, aktbilaga 3, 2022-06-15, åtalspunkt 1)

Fatosh Ibrahim har förnekat att hon skulle ha gjort sig skyldig till de gärningar som åklagaren har yrkat ansvar för. Hon har vidgått att hon har talat med Jasmina Kaseba i telefon den 14 september 2021 och att hon då varit upprörd och sagt något i stil med att hon kan placera barnen tryggt och att hon sedan ska återkomma till socialtjänsten. Hon har också vidgått att hon har sagt hora och uttalat någon form av svordom. Hon har förnekat att hon skulle ha sagt något av det som i övrigt har gjorts gällande.

Fatosh Ibrahim har förnekat att hon skulle ha gjort något av de inlägg på sociala medier

som åklagaren har gjort gällande.

Åtalet avseende krigsförbrytelse (Stämningsansökan, aktbilaga 17, 2022-12-08, åtalspunkt 1)

Fatosh Ibrahim har förnekat att hon skulle ha gjort sig skyldig till krigsförbrytelse. Hon har vidgått att hon var i Syrien under den angivna brottstiden samt att hon har gjort två av de inlägg på sitt Facebook-konto som åklagaren har gjort gällande. Hon har förnekat att syftet med detta skulle ha varit att utsätta personerna på bilderna för en allvarlig kränkande behandling. Hon har förnekat att hon själv skulle ha tagit bilderna eller att hon själv poserat på bilderna. Hon har gjort gällande att hon har lånat ut sin mobil och att någon annan har använt den för att ta bilderna.

Utredning

Åklagaren har till stöd för åtalet avseende **förgripelse mot tjänsteman, grovt förtal och hot mot tjänsteman** åberopat följande bevisning:

1. Utdrag från sociala medier (förundersökningsprotokoll s. 13-17)
2. Förvaltningsrättens dom (förundersökningsprotokoll s. 18-27)
3. Anmälningssanteckningar (förundersökningsprotokoll s. 4-5)
4. Målsägandeförhör med Jasmina Kaseba
5. Målsägandeförhör med Stela Rugar
6. Förhör med den tilltalade Fatosh Ibrahim

Åklagaren har till stöd för åtalet avseende **krigsförbrytelse** åberopat följande bevisning:

1. Väpnad konflikt i Syrien (förundersökningsprotokoll s. 116-118)
2. Posering vid Al-Naim-rondellen (förundersökningsprotokoll s. 6-14) samt protokollbilaga i dess helhet
3. FN-rapport angående offentliga avrättningar och uppvisningar av döda motståndare vid Naeem-torget i Raqqah (förundersökningsprotokoll s. 67-78)
4. Fatosh Ibrahims facebook (förundersökningsprotokoll s. 87-102, särskilt sid 98, även sid 106, 117 och 171).
5. Förhör med den tilltalade Fatosh Ibrahim

Fatosh Ibrahim har åberopat följande bevisning

1. En skärmdump från sitt Instagramkonto arabiawitch (aktbilaga 23 B 4663-22)
2. NOA:s rapport angående poseringen vid al-Naimrondellen angående att i beslagtagna bilder saknar korrekt datumstämpel. (förundersökningsprotokoll s. 8 B 7721-21)
3. Hennes Facebook-inlägg om ISIS (förundersökningsprotokoll s. 88 B 7721-21)
4. Hennes bildpubliceringar på Facebook samt ett jämförelsefotografi på hennes typiska klädsel (förundersökningsprotokoll s. 170-172 B 7721-21).

Skäl

Frågan om ansvar för förgripelse mot tjänsteman, grovt förtal och hot mot tjänsteman (Stämningsansökan, aktbilaga 3, 2022-06-15, åtalspunkt 1)

Vad som inledningsvis är utrett

Genom vad de hörda samstämmt har berättat är inledningsvis följande utrett. Jasmina Kaseba arbetade under den tid som åtalet avser som socialsekreterare vid socialförvaltningen i Angered. Stela Rupar var hennes chef.

Fatosh Ibrahim hade återvänt med sina två barn från Syrien år 2017 och familjen hade varit föremål för olika insatser inom socialtjänsten sedan dess. Under hösten år 2021 fanns ett beslut om omedelbart omhändertagande av barnen med stöd av lagen om vård av unga. I samband med att detta beslut skulle verkställas var Jasmina Kaseba i kontakt med Fatosh Ibrahim per telefon den 14 september 2021. Genom vad Jasmina Kaseba och Fatosh Ibrahim samstämmt har uppgett är det utrett att Fatosh Ibrahim varit upprörd under samtalet och att hon bl.a. kallat Jasmina Kaseba för "hora".

Genom förvaltningsrätten i Göteborgs dom den 13 oktober 2021 beslutades också att barnen skulle omhändertas. Domen kunde dock inte verkställas eftersom Fatosh Ibrahim höll sig gömd med barnen.

Det är också utrett, genom den skriftliga bevisningen i förening med målsägandenas uppgifter, att det på olika sociala media-konton har gjorts inlägg om Jasmina Kaseba och Stela Rupar där de hängts ut med namn och bild, även med en bild på deras arbetsplats.

Ett av inläggen har gjorts på kontot "Gårdsten NU" av någon med användarnamnet "Fatosh Sahara". I inlägget återges på ett detaljerat sätt Fatosh Ibrahims situation, hennes personliga omständigheter och socialtjänstens ingripande mot henne. Målsägandena omnämns som grisar från socialtjänsten i Angered och kallas för "tjockis" respektive "troll". De anklagas för att ha ljugit för politiker, för att ha misskött sina arbeten och för att ha "det korrupta systemet bakom sig".

I ett annat inlägg på Instagram har någon med användarnamnet "arabia_witch" lagt upp ett foto på Jasmina Kasebas ansikte och kallat henne för "cunt", "biggest liar of them all", "ugly face" och "one of the kidnappers of Muslim children". Jasmina Kaseba anklagas i inlägget bl.a. för att ha missbrukat sin makt för att övertyga politiker för att hämnas på oskyldiga

barn och familjer. Hon anklagas också för att ha kidnappat avsändaren av inläggets systems barn, vilket påstås ha lett till systemens självmord.

I ett tredje inlägg från användaren "Fatosh sahara" på TikTok finns ett foto på målsägandena på väg in på sin arbetsplats med texten "Dessa två socialsekreterare har blod i sina händer. Trots att dem anmält sig själva så får dem jobba kvar, lever sina vanliga liv medans andra får leva i trauma i resten av sina liv!". "Stoppa barnhandeln!!! Stoppa socialtjänsten".

Ytterligare ett inlägg på kontot "Familjens FRIHET Först!! STOPPA SocialOtjänstens TERROR!! har gjorts av användaren "Sahara Moon". I inlägget finns samma ansiktsbilder på målsägandena som återfunnits i andra inlägg och samma text som i inlägget på TikTok.

Av den skriftliga bevisningen framgår att skärmdumparna på dessa inlägg har skickats in av målsägandena den 11 februari 2022.

Tingsrättens frågeställningar

Avgörande för ansvarsfrågan under denna åtalspunkt är vad som är bevisat att Fatosh Ibrahim har sagt i telefonsamtalet med Jasmina Kaseba den 14 april 2021 samt om det är bevisat att det är Fatosh Ibrahim som har gjort de inlägg på sociala medier som omfattas av åtalet.

Telefonsamtalet

Jasmina Kaseba har berättat i huvudsak följande om telefonsamtalet:

Hon kommer ihåg telefonsamtalet, inte i detalj, men hon kommer ihåg det. Samtalet var till henne på jobbet. Hon minns inte om det var Fatosh Ibrahim som ringde henne eller om det var tvärtom. I rummet var även en kollega till henne. Samtalet skulle röra den vidare handläggningen av ärendet beträffande vården av Fatosh Ibrahims barn. Syftet med samtalet var att kalla Fatosh Ibrahim till ett sammanträde men hon hann inte så långt. Fatosh Ibrahim var mycket upprörd, hon gick inte att stoppa, hon bara öste på med nedvärderande kommentarer och hot. Barnen var inte omhändertagna vid den här tidpunkten. Det fanns inget beslut omhändertagande vid den här tiden.

Fatosh Ibrahim pratade och ställde frågor kring varför socialtjänsten inte hade gjort något när hennes barn blivit misshandlade. Hon sa "ingen bryr sig om mina IS-barn ändå" och påstod att de hade låtit barnen bli misshandlade. Fatosh Ibrahim kallade henne för "hora" och "slyna". Hon sa "du ska få se, jag är inte färdig med dig". Om hon minns rätt hörde hon att Fatosh Ibrahim var i en bil, för det var brusande bakgrund. Med tanke på Fatosh Ibrahims bakgrund, hennes instabilitet då hon kunde gråta och skrika i möten och då det var ett hot som Fatosh Ibrahim uttalade så blev hon rädd. Telefonsamtalet ledde till att hon inte gick till förhandlingen i Förvaltningsrätten. Hon kände inte sig trygg. Hon var rädd för sin personliga säkerhet utanför jobbet. Hon var orolig kring sina barns säkerhet. De gjorde en säkerhetsplanering. De bestämde att ingen annan än hon och hennes man fick hämta barnen och att de måste visa legitimation vid hämtning. Hennes barn fick inte

gå själv hem längre. Hon gjorde en anmälan till sin chef. Såvitt hon vet gjorde hon det direkt, om Stela Rupar var på plats. Annars hände det i kort anslutning till telefonsamtalet.

Stela Rupar har berättat i huvudsak följande om telefonsamtalet:

Hon var enhetschef och chef för Jasmina Kaseba vid den här tiden. Hon hade ett samtal med Jasmina Kaseba samma dag eller dagen efter telefonsamtalet med Fatosh Ibrahim. Hon tycker att det är viktigt att polisanmäla när medarbetarna blir utsatta i tjänsten. Hon har alltid anmält när medarbetarna blir utsatta av klienter eller andra. Jasmina Kaseba berättade för henne vad som hänt och de gjorde en anmälan. Hon ber dem alltid att skriva ned vad som hänt så snart som möjligt. Hon hörde själv ingenting av samtalet.

Fatosh Ibrahim har berättat i huvudsak följande om telefonsamtalet:

Hon och Jasmina Kaseba har haft två telefonsamtal. Det första var fyra dagar innan omhändertagandet av barnen. Hon var upprörd, hon sa att hon inte förstod varför de inte gjorde någon anmälan mot familjehemmet.

Vid det andra samtalet frågade Jasmina Kaseba henne var hon var. Hon frågade varför hon undrade det. Då svarade Jasmina Kaseba till slut att de skulle omhänderta barnen. Hon började skratta. Hon gör det ibland när hon blir chockad. Hon svarade att hon skulle placera barnen tryggt och sedan återkomma till dem.

Det stämmer att hon har sagt "hora", men inte "slyna". Hon har inte sagt "du ska få se vad jag kan göra". Hon har inte heller sagt att hon skulle anmäla Jasmina Kaseba i samtalet. Samtalet pågick i ungefär 2 minuter, kanske 3. Hon var jätteledsen, hon ville att Jasmina Kaseba skulle hjälpa henne att anmäla jourfamiljen.

Inläggen på sociala medier

Jasmina Kaseba har berättat i huvudsak följande om inläggen:

Hon fick se inläggen på sociala medier den 11 eller 12 februari 2022, hon vet att det var där någonstans. De kom till hennes kännedom genom att hennes kollega, Rickard, ringde henne och sa "nu är det igång". Kollegan hade fått det till sig. Det var så hon fick bilderna till sig. Det första inlägget var det från Gårdstensgruppen. Gårdstensgruppen tog bort det direkt när hon bad dem.

Inlägget på Gårdstensgruppen var till det yttre en korrekt beskrivning av händelseförloppet, också det att Fatosh Ibrahim har fått gå på familjegrupper, och att Fatosh Ibrahim ringde och skällde ut henne, att de var på möten, att barnen inte blev anträffade när de skulle omhänderta dem.

Bilden på henne kom från hennes konto på LinkedIn.

Hon blev väldigt ledsen av inläggen, att det skrevs saker om henne som inte stämmer, förutom det om att hon är tjock – det stämmer. Det var en pågående kampanj mot socialtjänsten och inläggen delades av jättemånga människor som inte

ville dem väl. Hon kunde inte åka spårvagn. Hon fick ha ett GPS-larm hemma efter detta. Hon har varit sjukskriven och haft en inkomstminskning.

Stela Rupas har berättat i huvudsak följande om inläggen:

Hon fick en skärmdump från medarbetaren Rickard, på Gårdstensinläggen. Därefter kom det olika inlägg under en-två veckors tid. I slutet kom det ut ett inlägg på desinformationskampanjen mot socialtjänsten. Det stämmer att bilderna är både från andra personer och skärmdumpar som hon själv har tagit. Det stämmer att det var hon som skickade in bilderna.

Den beskrivning av händelserna som finns i inlägget på Gårdstensgruppen.NU stämmer. Det stämmer att Fatosh Ibrahim gömde sig så att barnen inte kunde omhändertas först. Det hemska som står har hänt Fatosh Ibrahims syster stämmer också. Gårdstensgruppen är en vanlig grupp, som hon förstår det, för boende i Gårdsten.

De andra meddelandena kom från lite olika håll. Hon vet att hon under en period började följa upp vad som hände ute på nätet. Då kom det upp lite olika inlägg från olika personer. Hon hittade även information själv, på desinformationskampanjens sida.

Bilderna på henne kommer från när hon och en kollega deltog i en konferens med Unicef, och då var det en artikel i tidningen. Det var samma bild. Den var googlingsbar.

Hon känner till Safet-ärendet som också nämns i ett inlägg. Det var väldigt obehagligt.

Det händer ofta att de som man möter inte håller med om beslut. Hon träffade Fatosh Ibrahim för första gången i september 2021. Hon hade varit förste som gruppleddare på samma avdelning som hennes barn hade varit aktuella, så hon har vetat mycket om Fatosh Ibrahim och hennes barn utifrån den roll hon hade. Den 13 eller 14 september 2021 hade de ett möte och det var då hon träffade Fatosh Ibrahim för första gången. Hon räknade med att det skulle komma en reaktion och hade inte blivit lika förvånad om hon hade hört om inläggen då. I december 2021 hittade de varken Fatosh Ibrahim eller hennes barn. Då hände inte heller någonting. Sedan, i februari 2022, kom det inlägg. De hade ingen kontakt med Fatosh Ibrahim då. Men i februari 2022 började det blåsa upp en desinformationskampanj mot socialtjänsten i sociala medier, det är den enda förklaring hon har till varför inläggen kom då.

Hon blev arg, ledsen och frustrerad. Hennes första reaktion var att hon skulle strunta i det. Men sedan när det började dyka upp mer och mer, hennes foto, hennes namn, vem som helst kunde få för sig att göra något mot henne som påstods ha blod på sina händer. Hon har inte varit sjukskriven men fick sitta hemma och arbeta under en tvåveckorsperiod. Hon skulle helst inte gå ut. Om hon behövde komma ut fick hon betalda resor. Hon var tacksam för covid-maskerna. Hennes rädsla och oro rörde hur

omvärlden kunde agera.

Fatosh Ibrahim har förnekat att hon skulle ha gjort något av inläggen. Närmare hörd om detta har hon berättat i huvudsak följande:

Hon har inte gjort inläggen, hon är inte aktiv på Facebook, hon har Instagram och TikTok. De säger att de inte vet när inläggen har lagts upp men på inlägget, s.17, står det att det var 19 timmar sedan. I inlägget på Gårdsten.NU står det 3 min sedan. Hon har inte lagt upp varken bild eller namn. Hon vet inte vilket Facebook-konto som åsyftas. Det är inte hon som har haft den signaturen. Hon heter Fatosh. Inte Sahara. På Instagram har hon alltid hetat "Arabiawitch" i ett ord, hon har aldrig använt användarnamnet "arabia_witch". Hon heter "Arabiawitch" både på Instagram och Facebook. Det stämmer att hon har identifierat sig själv som häxa.

Hon har ingen aning om vem som kan ha skrivit texten i inläggen. Det är många som känner henne i Angered. Det kan vara vem som helst av dem som har gjort inläggen, t.o.m. någon som vill sätta dit henne. Hon är uppväxt i Angered, många känner till hennes bakgrund och historia. Hon har många vänner och fiender där. Hon har varit uthängd flera gånger i media. Det är många som inte gillar henne på grund av vad som har skrivits i media. Hon kan ha berättat för vänner att hon har ringt till Jasmina Kaseba. Det kan också vara någon från socialtjänsten som har vetat om det.

Tingsrättens bedömning

Telefonsamtalet

Jasmina Kaseba har lämnat en detaljerad berättelse om vad som sades vid telefonsamtalet. Hon har varit tydlig med att Fatosh Ibrahim kallat henne för "hora" och "slyna" och att hon uttalat att "du ska få se, jag är inte färdig med dig". Tingsrätten bedömer hennes uppgifter som trovärdiga och tillförlitliga. Vad Jasmina Kaseba har berättat vinner visst stöd av de uppgifter som Stela Rugar har lämnat, på så sätt att telefonsamtalet ledde till att hon tog kontakt med sin chef och att det gjordes en polisanmälan. Även de uppgifter som Fatosh Ibrahim har lämnat ger visst stöd åt Jasmina Kasebas uppgifter, dels genom att Fatosh Ibrahim har berättat att hon kallat målsäganden för hora, dels genom att hon bekräftat den situation som förelåg vid telefonsamtalet och den sinnesstämning som hon då befann sig i. Vad Fatosh Ibrahim har berättat om att hon menat att hon skulle återkomma till socialtjänsten framstår som en efterhandskonstruktion som kan lämnas utan avseende. Sammantaget finner tingsrätten att de uppgifter som Jasmina Kaseba har lämnat, i förening med vad Stela Rugar har berättat samt vad som i övrigt har framkommit om den aktuella situationen, medför att det är styrkt att Fatosh Ibrahim har uttalat sig på det sätt som angetts i gärningsbeskrivningen. Tingsrätten återkommer nedan till hur gärningen ska bedömas.

Inläggen på sociala medier

Som ovan har redogjorts för anser tingsrätten att det är utrett att det har gjorts ett flertal inlägg på olika sociala medier-plattformar med det innehåll som angetts i gärningsbeskrivningen. Genom de samstämmiga uppgifter som målsägandena har lämnat

är det också utrett att inläggen har gjorts någon gång under tiden efter telefonsamtalet den 14 september 2021 och före den 10 februari 2022, vilket är den brottstid som åklagaren har angett.

Den skriftliga bevisningen i målet består av skärmdumpar på de inlägg på olika sociala medier-plattformar som omfattas av åtalet. Det finns ingen teknisk utredning som kan koppla inläggen till något av de sociala medier-konton som använts av Fatosh Ibrahim. I bevishänseende är inläggen därmed, enligt tingsrättens mening, att liknas vid uppsatta lappar på stan.

Det som gör att inläggen ändå kan kopplas till Fatosh Ibrahim är det sakliga innehållet i inläggen, främst de detaljerade uppgifter om Fatosh Ibrahims liv och kontakter med socialtjänsten som lämnats i inläggen, att inläggen är skrivna i jag-form samt att flera av användarnamnen ligger nära Fatosh Ibrahims eget namn eller nära användarnamn som Fatosh Ibrahim har använt sig av på sociala medier.

Fatosh Ibrahim har uppgett att hon kan ha berättat för sina vänner om att hon ringt till Jasmine Kaseba och att det är många som känner till hennes situation och som kan ha gjort inläggen, i hennes namn.

Tingsrätten kan emellertid inte se att någon annan än Fatosh Ibrahim skulle ha haft anledning att göra inläggen på det sätt som de har gjorts, varken någon som velat henne väl eller någon som velat henne illa. För att någon annan än Fatosh Ibrahim skulle ha kunnat göra inläggen på detta sätt skulle den personen ha varit tvungen att skapa flera olika konton på olika sociala medier och medvetet välja användarnamn som skulle kunna förväxlas med de användarnamn som Fatosh Ibrahim använt sig av. Därutöver skulle den personen i Fatosh Ibrahims namn ha gjort inlägg som på ett korrekt sätt beskriver precis den situation som Fatosh Ibrahim befann sig i. Det framstår som helt orimligt att någon som velat Fatosh Ibrahim väl skulle bete sig på det sättet. För någon som i stället hade velat Fatosh Ibrahim illa skulle syftet med att göra inläggen vara att de skulle komma till myndigheternas kännedom och i nästa led medföra besvär för Fatosh Ibrahim. Det framstår som ett osäkert och mycket långsökt sätt att försöka skada henne. Tingsrätten kommer därför fram till att invändningen om att någon annan skulle ha gjort inläggen kan lämnas utan avseende. Det är i stället bevisat att det är Fatosh Ibrahim som har gjort inläggen.

Rubriceringen av gärningarna

Tingsrätten anser till en början att telefonsamtalet och inläggen på sociala medier utgör två gärningar som skiljer sig åt i tid och rum, även om de delvis riktar sig mot samma målsägande. De ska därför bedömas som två separata gärningar.

Som ovan redogjorts för anser tingsrätten att det är styrkt att Fatosh Ibrahim under telefonsamtalet kallat Jasmina Kaseba för hora och slyna samt uttalat "du ska få se, jag är inte färdig med dig". Enligt tingsrättens mening utgör uttalandena såväl hot mot tjänsteman enligt 17 kap 1 § brottsbalken, som förgripelse mot tjänsteman enligt 17 kap 2 §. Båda straffbestämmelserna har samma skyddsintresse. Straffbestämmelsen om förgripelse mot tjänsteman är därtill subsidiär till hot mot tjänsteman. Tingsrätten anser

därför att Fatosh Kaseba endast ska dömas för hot mot tjänsteman avseende de uttalanden som hon gjort under telefonsamtalet.

När det gäller inläggen på sociala medier innefattar de påståenden om att Jasmina Kaseba och Stela Rugar i flera avseenden har misskött sina arbeten och missbrukat den makt som följer med deras tjänster. De påstås bl.a. ha blod på sina händer och att deras felaktiga beslut har lett till Fatosh Ibrahims systers självmord. De påstås också ha ljugit om och ändrat till politiker för att omhänderta Fatosh Ibrahims barn. Jasmina Kaseba har därtill pekats ut som en som kidnappar muslimska barn. Genom sina inlägg har Fatosh Ibrahim således gjort gällande att Jasmina Kaseba och Stela Rugar har gjort sig skyldiga till brott, i form av bl.a. olaga frihetsberövande och tjänstefel. Fatosh Ibrahim har således pekats ut som brottsliga. Utöver detta innehåller inläggen ett flertal uppgifter som är ägnade att utsätta dem för andras missaktning och det framgår tydligt att detta också har varit avsikten med inläggen. Inläggen uppfyller därmed såväl de objektiva som de subjektiva rekvisiten för förtal enligt 5 kap 1 § brottsbalken.

Med hänsyn till att inläggen har gjorts på flera olika sociala medier-plattformar, att de innehåller uppmaningar till läsaren att "låta alla få veta" och att de anklagelser som framförts är allvarliga anser tingsrätten att förtalsbrotten ska bedömas som grova brott enligt 5 kap 2 § brottsbalken, såsom åklagaren har yrkat.

Inläggen innehåller även förolämpningar. Straffbestämmelsen om förolämpning i 5 kap 3 § brottsbalken har emellertid samma skyddsintresse som straffbestämmelserna om förtal. Den är också subsidiär i förhållande till förtalsbestämmelserna. Tingsrätten anser därför att Fatosh Ibrahim endast ska dömas för grovt förtal avseende innehållet i inläggen på sociala medier.

Frågan om ansvar för krigsförbrytelse (stämningsansökan, aktilaga 17, 2022-12-08, åtalspunkt 1)

Den påstådda brottsliga gärningen

Åklagaren har gjort gällande att Fatosh Ibrahim vid ett eller flera tillfällen under perioden mellan den 1 och den 31 juli 2014 vid en rondell i centrala Raqqa i Syrien har utsatt flera enligt folkrätten skyddade personer för förödmjukande eller nedsättande behandling som varit ägnad att allvarligt kränka den personliga värdigheten.

Den brottsliga gärningen har enligt åklagaren bestått i att Fatosh Ibrahim själv har fotograferat och/eller poserat vid de skyddade personernas skändade och halshuggna kroppar, i vart fall intill två av deras avskilda huvuden samt omedelbart i samband med det den 24-25 juli 2014 publicerat bilderna på sociala medier med kränkande och nedsättande kommentarer i syfte att förstärka den kränkande behandlingen. I vart fall har hon, enligt åklagaren, mottagit bilderna i syfte att publicera dem på detta sätt.

Enligt åklagaren har gärningen haft samband med den väpnade konflikten i området.

Tillämpliga bestämmelser

Åklagaren har i gärningsbeskrivningen avseende åtalet för krigsförbrytelse angett

brottsdatumet till den 1-31 juli 2014. Vid denna tid gällde lagen (2014:406) om straff för folkmord, brott mot mänskligheten och krigsförbrytelser. I 4 § 1 st 7 p i denna lag stadgades att den som utsätter en skyddad person för förödmjukande eller nedsättande behandling som är ägnad att allvarligt kränka den personliga värdigheten döms för krigsförbrytelse, om gärningen ingår som ett led i eller på annat sätt står i samband med en väpnad konflikt eller ockupation. Straffet är fängelse i högst sex år.

I 3 § samma lag stadgades att med skyddad person avses i lagen den som såsom sårad, sjuk, skeppsbruten, krigsfånge eller civil eller i annan egenskap åtnjuter särskilt skydd enligt Genèvekonventionerna den 12 augusti 1949, det första tilläggsprotokollet till dessa från 1977 eller annars enligt allmän folkrätt som är tillämplig i väpnad konflikt eller under ockupation.

Lagen (2014:406) om straff för folkmord, brott mot mänskligheten och krigsförbrytelser ändrade rubrik till lag om straff för vissa internationella brott den 1 januari 2022. De ovan angivna bestämmelserna ändrades emellertid inte.

Svensk domstol är enligt 2 kap 3 § brottsbalken behörig att döma över brott som avses i lagen (2014:406) om straff för vissa internationella brott och som har begåtts utanför Sverige. Motsvarande bestämmelse gällde vid tiden för den påstådda gärningen, enligt den tidigare lagen (2014:406) om straff för folkmord, brott mot mänskligheten och krigsförbrytelser (se SFS 2014:407).

Riksåklagaren har i detta fall den 2 november 2022 meddelat det åtalsförordnande som enligt 2 kap 7 § brottsbalken krävs för att åtal för krigsförbrytelse ska få väckas.

För krigsförbrytelse som inte är grov är föreskrivet ett högsta straff om fängelse 6 år. För brottet gäller därför en 10-årig preskriptionstid (se 35 kap. 1 § 3 p). Brottstiden är angiven till den 1-31 juli 2014, det har således ännu inte förflutit 10 år sedan dess.

Tingsrättens bedömning

För att en gärning ska vara straffbar som krigsförbrytelse förutsätts att det ska ha varit fråga om en förödmjukande eller nedsättande behandling som är ägnad att allvarligt kränka den personliga värdigheten. Det krävs dessutom att det är en skyddad person som utsätts för behandlingen samt att gärningen ingår som ett led i eller på annat sätt står i samband med en väpnad konflikt eller ockupation.

Väpnad konflikt

Åklagaren har gjort gällande att det i Syrien under år 2014 pågick väpnade konflikter mellan bl.a. syriska regeringen, upprorsrörelser som Islamiska Staten och andra samt kurdiska och utländska styrkor. Vidare har åklagaren gjort gällande att Islamiska Staten under den i åtalet aktuella perioden, mellan den 1-31 juli 2014, behärskade staden Raqqa i Syrien. Det brott som åtalet omfattar påstås ha begåtts vid en rondell i centrala staden samt i närheten av den platsen.

Till stöd för påståendet om att det förelåg en väpnad konflikt under aktuell period har åklagaren åberopat en PM upprättad av Polismyndighetens Operativa analysgrupp,

daterad den 17 oktober 2022. Åberopad PM hänvisar i sin tur till ett antal källor såsom information från Regeringskansliet om Syrien, Styrman, Agneta. 2022-03-16 (uppdaterad). Konflikten i Syrien – fördjupning. Utrikespolitiska institutet. Hämtad 2022-10-11 från <https://www.ui.se/landguiden/konflikter/syrien/fordjupning> och Stockholm International Peace Research Institute. 2015. SIPRI Yearbook 2015. Armaments, Disarmament and International Security, s. 2-3.

Den åberopade informationen ger stöd för påståendet om att det pågick en väpnad konflikt i området under den aktuella perioden. Det får också anses vara allmänt känt att rörelsen Islamiska Staten utropade sitt kalifat under denna period, officiellt den 29 juni 2014, vilket det rapporterades flitigt om i såväl svensk som internationell media. Det får också anses vara allmänt känt att det i olika sammanhang har använts olika benämningar för rörelsen Islamiska Staten, såsom IS, ISIS, ISIL, al-Dawla al Islamiyya och senare även Daesh.

Skyddade personer som utsatts för förödmjukande eller nedsättande behandling som varit ägnad att allvarligt kränka den personliga värdigheten

Åklagaren har gjort gällande att Islamiska Staten i den av dem behärskade staden Raqqa i Syrien under tiden mellan den 24 och den 25 juli 2014 har låtit skända, halshugga och sätta upp döda kroppar efter vad som uppfattats som fiender till dem vid en rondell i centrala staden. Enligt åklagaren har de personer som utsatts för detta därmed varit sådana skyddade personer som avses i de ovan nämnda straffbestämmelserna om krigsförbrytelse.

Med skyddad person avses enligt 3 § lagen (2014:406) om straff för folkmord, brott mot mänskligheten och krigsförbrytelser (numera lagen (2014:406) om straff för folkmord, brott mot mänskligheten och krigsförbrytelser) den som såsom sårad, sjuk, skeppsbruten, krigsfånge eller civil eller i annan egenskap åtnjuter särskilt skydd enligt Genèvekonventionerna den 12 augusti 1949, det första tilläggsprotokollet till dessa från 1977 eller annars enligt allmän folkrätt som är tillämplig i väpnad konflikt eller under ockupation.

Högsta domstolen hade i rättsfallet ovan (NJA 2021 s. 303) anledning att ta ställning till frågan om även avlidna personer inbegrips i begreppet skyddade personer. I rättsfallet redogjorde Högsta domstolen för vad som allmänt avses med skyddade personer enligt följande:

Av artikel 3 i Genèvekonventionerna framgår att personer som inte direkt deltar i stridigheterna, däribland medlemmar av stridskrafterna som nedlagt sina vapen, och personer som försatts ur stridbart skick genom sjukdom, sårskada, fångenskap eller av varje annat skäl, ska skyddas mot kränkning av den personliga värdigheten, särskilt förödmjukande och nedsättande behandling. Personer från motståndarsidan som på olika sätt har försatts ur stridbart skick omfattas därför av 3 §.

I fråga om även dödade personer omfattas av begreppet skyddade personer kom Högsta domstolen fram till följande slutsats:

Avsikten med brottskriterierna i Romstadgan och tillämpningen av dessa talar tydligt för att döda personer inbegrips i begreppet skyddade personer enligt allmän folkrätt och därmed också omfattas av definitionen i 3 § lagen om straff för folkmord, brott mot mänskligheten och krigsförbrytelser. En sådan tolkning får även stöd av avgöranden från internationella tribunaler och domstolar i andra länder. Den kan inte heller anses stå i strid med legalitetsprincipen. Straffansvar enligt 4 § kan således föreligga vid allvarliga kränkningar av den personliga värdigheten, även om personerna inte längre är i livet.

Åklagaren har till stöd för sitt påstående om att Islamiska Staten har låtit skända, halshugga och sätta upp döda kroppar efter vad som uppfattats som fiender till dem vid en rondell i centrala Raqqa åberopat bl.a. en FN-rapport angående offentliga avrättningar och uppvisningar av döda motståndare vid Naeemtorget (även kallat Al-Naim) i Raqqa. Vidare har åklagaren åberopat ett antal fotografier som återfunnits i Fatosh Ibrahims mobiltelefonen och den analys av dessa som sammanställts i en promemoria från Operativa analysgruppen, Nationella operativa avdelningen (NOA). Åklagaren har också åberopat utdrag ur Fatosh Ibrahims Facebook-konto och bilder som säkrats från hennes mobiltelefon.

I FN-rapporten redogörs för den ideologi och det styre som IS införde i de delar av Syrien som IS kontrollerade efter att ha utropat sitt kalifat. Det beskrivs hur IS på ett systematiskt sätt har använt sig av brutala och offentliga avrättningar som därefter också har återgetts i IS videor och tidskrifter. Syftet med detta bedöms ha varit dels att varna fiender till IS, dels att hålla den civilbefolkning som levde under IS styre under kontroll.

I slutet av april 2014, beskrivs det i rapporten, hade det blivit relativt vanligt med offentliga avrättningar och att kropparna av de avrättade personerna visades upp offentligt. Vid flera tillfällen skedde avrättningar vid Naeemtorget och kroppar visades upp i rondellen vid torget. Enligt ett flertal vittnesmål som det refereras till i rapporten utsattes även barn för olika kroppsliga bestraffningar och dödades också. Barn blev också, på samma sätt som vuxna, vittnen till offentliga avrättningar och efterföljande uppvisningar av kropparna efter avrättade människor.

I FN rapporten beskrivs vidare hur IS använde Naeemtorget även för att visa upp sina militära framgångar, genom att visa upp halshuggna kroppar och avhuggna huvuden av fiender som tillfångatagits i samband med militäröffensiver. Det beskrivs vidare att en händelse som fått stor internationell uppmärksamhet i media var IS övertagande av Syriska arméns 17:e division strax norr om Raqqa den 24 juli 2014. Samma dag som armébasen togs över började det dyka upp bilder på sociala media på ett flertal halshuggna kroppar och avskilda huvuden som visades upp på Naeemtorget. Ett flertal huvuden hade spetsats på staketet och huvudlösa kroppar låg på marken eller hängde på staketet kring rondellen. I ett stort antal inlägg på sociala media skrevs det om att kropparna och huvudena tillhörde soldater från 17:e divisionen. IS framhöll övertagandet av 17:e divisionen som en stor seger. Enligt ett vittne från Röda korset som det hänvisas till i rapporten var kropparna kvar vid Naeemtorget i åtminstone en vecka innan vittnet och hans grupp tilläts begrava dem.

I FN-rapporten har också en analys gjorts av bilder som hittats i Fatosh Ibrahims

mobiltelefon. Bilderna har jämförts med andra bilder som förekommit i sociala media under den aktuella tiden och slutsatsen i rapporten är att i vart fall fyra av bilderna synes vara relaterade till den offentliga uppvisningen av halshuggna kroppar efter soldater från den syriska armén vid Naeemtorget som gjordes efter IS militära offensiv i Raqqa i slutet av juli 2014 och som markerades genom IS övertagande av 17:e divisionens militärbas.

Utifrån vad som framgår av FN-rapporten anser tingsrätten att det är utrett att IS mellan den 24-25 juli 2014 har låtit skända, halshugga och sätta upp döda kroppar och huvuden tillhörande personer som uppfattats som fiender till dem, företrädesvis soldater från den Syriska armén, vid rondellen vid Naeemtorget. De personer inom IS som har agerat på detta sätt har tveklöst utsatt skyddade personer för en sådan förödmjukande och nedsättande behandling som varit ägnad att allvarligt kränka den personliga värdigheten som avses i straffbestämmelsen om krigsförbrytelse i lagen (2014:406) om straff för vissa internationella brott. Den fråga som tingsrätten härefter har att ta ställning till är vad som är visat att Fatosh Ibrahim har gjort och hur detta ska bedömas.

Vad är bevisat att Fatosh Ibrahim har gjort?

Av den skriftliga bevisningen i målet framgår att det från Fatosh Ibrahim har tagits flera digitala enheter i beslag, bl.a. hennes mobiltelefon. Innehållet i enheterna har undersökts. I mobiltelefonen har hittats bl.a. ett stort antal fotografier föreställande kroppar utan huvuden samt avhuggna huvuden som spetsats på ett staket. I den FN-rapport som redogjorts för ovan har den bedömningen gjorts att åtminstone fyra av fotografierna är tagna vid rondellen vid Naeemtorget och avser den offentliga uppvisning av soldaternas lemlästade kroppar som ägde rum där under 24-25 juli 2014.

En av dessa bilder föreställer en person i Niqab ståendes intill ett avhugget huvud som spetsats på ett staket. Personen tittar in i kameran och håller en mobiltelefon i ena handen. Den andra handen pekar med ett finger upp i luften, en handgest som enligt åberopad PM från NOA i muslimsk kontext egentligen betyder enighet med gud men som har approprierats av IS och använts flitigt av organisationen och dess anhängare. Gesten återfinns i ett flertal av de bilder som påträffats i Fatosh Ibrahims mobiltelefon och som föreställer såväl Fatosh Ibrahim som andra personer.

De övriga bilder som påträffats i mobiltelefonen och som föreställer döda och lemlästade kroppar är antingen bilder enbart på kroppsdelarna eller på kroppsdelar och en person iklädd Niqab som står intill. Det finns också en bild på kroppsdelar och två personer iförda militärkläder och med vapen som poserar intill kropparna och som gör handgesten med ett finger upp i luften.

Det har också säkrats bevisning om inlägg från Fatosh Ibrahims Facebook-konton. Ett av de Facebook-konton som använts har användarnamnet "Faten Umm Fidah" och en profilbild av en person iförd niqab med ett vapen. Fotot på profilbilden har återfunnits i Fatosh Ibrahims mobiltelefon. Av dessa inlägg är det två som innehåller bilder på de lemlästade kropparna som visades upp vid Naeemtorget/Al-Naim rondellen under dagarna från den 24 juli 2014. De två inläggen visar två olika bilder, båda föreställande en person i Niqab som står intill ett avhugget huvud som spetsats på staketet.

Det ena inlägget, som lades upp den 25 juli 2014, har försetts med texten:

Haa??, what did u say???

I kommentarsfältet till detta inlägg har Fatosh Ibrahim, som svar på frågan vad personerna gjort för att förtjäna detta, skrivit:

/...../ de är Bashars män. De har våldtagit kvinnor o dödat kvinnor o barn och män. De har skjutit raketer och bomber i 3 år på civila. Massmord och m.m. deras största straff är efter döden.

Det andra inlägget, som inte är daterat, har försetts med texten:

What? U talking to me? Ops u are headless.

This is what We do to Bashars soldiers.

Utöver de bilder och inlägg som enligt åklagaren utgör krigsförbrytelse har också påträffats ett stort antal andra bilder och flera inlägg på sociala medier. En del av bilderna föreställer vardagliga situationer och bilder på Fatosh Ibrahims familjemedlemmar. Där finns ett flertal bilder på personer, även barn, tillsammans med vapen. Några bilder föreställer personer iförda niqab med vapen.

Bland de inlägg på sociala medier som åberopats som bevisning finns ett inlägg från den 19 juli 2014 där Fatosh Ibrahim skriver:

Det är daggs att vakna upp mina syskon. Våra Ummah blöder och den enda ni gör är att lägga upp bilder på Facebook och gilla komentarer. Packa era väskoroch kom. Försvara era Ummah med styrka och inte bara med ord!

I ett annat inlägg från den 12 augusti 2014 skriver Fatosh Ibrahim:

Snälla Alla Facebook vänner. Ni som tror på alla lögner median säger om oss (ISIS) Som att vi skulle ändra koranen osv osv var vänliga och ta bort mig från era vänlista... jag orkar verkligen inte med huvudvärk. Hade jag haft en facebook kalashnikof så hade jag tömt mina magasin på er. Tack och hej!

I ett odaterat inlägg som också har gjorts på ett Facebookkonto med samma profilbild som de ovan nämnda, men med användarnamnet "Ummu Fidaa" står följande:

Amerika och UK vill komma hit nu och strida mot oss Dawlalul Islamiye (ISIS). Jag minns när jag redan var barn så såg jag fram emot att döda dem då jag sa till min pappa att åka till Irak och försvara vårt folk. Men idag försvarar jag min religion och vår Ummah. Ya Allah må dessa kuffar komma i mina händer så jag kan skära huvudena utav dem!!!! Amiin

De bilder och inlägg som har säkrats har undersökts och analyserats av polisens nationella operativa analysgrupp, NOA. Analysen har till stor del gått ut på att positionera bilderna för att kunna fastställa om de är tagna vid Naeemtorget och om de föreställer de skändade och halshuggna soldaterna från syriska armén. Analysen har emellertid också tagit sikte på att utreda om den person som poserar på bilderna med dödade soldater är Fatosh Ibrahim

eller inte. I denna del gör NOA följande analys:

På flera av bilderna syns en person iförd kvinnlig blå och svart heltäckande klädsel. Fatin al Mandlawi (som numera heter Fatosh Ibrahim) uppger i förhör att personen på bilderna är en person vid namn Jasmin Umsham från Tunisien. Likadan klädsel med samma färgsättning återfinns på flera bilder på från Fatin al Mandlawi beslagtagna digitala enheter. Bland dessa bilder återfinns en serie bilder tagna på taket på Hotel al-Karnak i Raqqa. En av bilderna i serien från taket på Hotel al-Karnak användes av Fatin al-Mandlawis Facebookkonto som profilbild från och med den 5 juli 2014 till okänd tid.

Fatosh Ibrahim har erkänt att det är hon som har gjort inläggen på Facebook, dock inte det där det skrivs om att döda amerikaner och engelsmän. Hon har också vidgått att hon har haft de aktuella bilderna på sin mobiltelefon och att bilderna på lemlästade kroppar är tagna vid rondellen vid Naeemtorget under den angivna brottstiden. Fatosh Ibrahim har dock förnekat att det skulle ha varit hon som tagit bilderna eller att det skulle vara hon som poserade på dem. Hon har lämnat i huvudsak följande berättelse:

Innan hon åkte ner till Syrien jobbade hon som svetsare. Hennes bror ringde och ville att hon skulle komma på besök. Det var bara tänkt att hon skulle stanna ett tag i Syrien men hon blev fast där. Det var år 2012. Kvinnan på bilden som har en vit jacka och huva och med en kalasjnikov i händerna är hon. Bilden togs i början, år 2012. Det var hennes dotters pappa som tog bilden. Hon skulle få testa en kalasjnikov för första gången. Hon testade den och tog ett foto från videon och lade upp den som en profilbild. Det stämmer att hon gillade den – men det var 11 år sedan.

ISIS kom år 2013, någon gång i slutet av året. Det som skedde var att deras grupp delades. Hälften följde med ISIS till Raqqa. Hon ville inte följa med först men de tvingade henne att följa med. Hon hamnade i Raqqa. Under de första två månaderna var det inget våld. Sedan blev det normaliserat. Det var inte ovanligt att se döda kroppar. Hon gick inte och tittade på avrättningarna. Hon skulle aldrig ta sin dotter till sådana områden. Hon klarar inte av att se blod. Men det var inte bara ISIS som dödade.

Det är inte hon som har tagit bilderna på de döda kropparna utan en väninna till henne som heter Jasmina, eller Jasminas man. Det är inte hon själv på bilderna utan Jasmina. Den profilbild som hon använde på sitt Facebook-konto var också på Jasmina, hon tyckte att Jasmina såg ganska cool ut, med vapnen som hon fått låna från hennes man. Nere i Syrien var alla kvinnor klädda i mörka kläder. Alla hade likadana kläder.

Jasmina var från Tunisien och bodde granne med henne på hotellet Al-Karnak i Raqqa. Jasmina var gift men hade inga barn. Jasmina fick låna hennes mobiltelefon vid det aktuella tillfället, eftersom hennes egen var trasig. Jasmina frågade om hon fick låna hennes telefon. Eftersom hennes dotter var väldigt liten och hade en egen mobil kunde hon låna ut sin. Hon brukade låna ut sin mobiltelefonen till många personer, det var inte bara till Jasmina. Hon har lånat ut allt möjligt, hon är väldigt generös. Hon visste inte att Jasmina skulle ta bilder på detta.

Bilderna på de döda kropparna fanns i hennes telefon men det är bilder som hon har raderat senare. Det stämmer att hon lade upp bilder på dödade soldater och kommenterade. Det var bara en impulsiv handling. Det hon skrev var rykten som hon hade hört. Om att det var Bashars män som hade våldtagit kvinnor. Det var därför hon skrev så.

Det stämmer att det var hon som lade upp posten med en bild på ett avhugget huvud och kommentaren "Ops you are headless". Det var också en impulsiv handling som hon gjorde, hon besvarade ett annat inlägg. De här männen var soldater, det var vad hon hörde.

Hon lade upp två bilder på Facebookkontot. Hon gjorde det därför att det var tjafs mellan henne och en annan grupp. Det var en impulsiv handling att lägga upp bilderna på Facebook. Det är inget hon skulle göra idag. När hon laddade upp bilderna var hon inte i Sverige, det var ca 9 år sedan. Hon menade inte att skända eller förnedra. Det är synd att de här bilderna har kommit ut, hon ville inte att de skulle synas. Det var en stängd Facebook-grupp med kanske 100 vänner. Hon trodde inte att inläggen skulle komma ut. Det är ju media som har gått vidare och publicerat bilderna. Hon hade raderat dem från sin telefon. Hon tänkte att de skulle försvinna. Hon hade inte räknat med detta. Hon raderade hela sitt Facebook-konto. Hon blev anmäld och sedan raderades hennes konto.

Det är inte hon som har lagt ut posten där den som skrivit har uppgett att hon vill döda amerikaner. Hon har aldrig skrivit att hon vill döda amerikaner och engelsmän. Det är inte hennes konto. Användarnamnet "Ummu Fidaa" var inte hennes namn på Facebook. Det har kommit upp många konton som påstås vara hennes, det gör det än idag.

Inlägget på Facebook om att man inte ska tro på alla lögnare är inte ett uttryck för hennes lojalitet med ISIS. De kallade sig aldrig för ISIS. Det stämde ju att media ljög om att de hade ändrat i Koranen. Hon vill inte sitta och säga att hon inte har varit hjärntvättad av dem, för det har hon. Men sedan när hon insåg hur de behandlade sina egna och andra civila kände hon att det inte var det som hon hade åkt dit för. Hon kan ha förnedrat några i hennes liv och det skäms hon för. Hon stöttar inte den ideologi som ISIS står för. Hon flydde från ISIS medan de fortfarande var starka, inte när de höll på att förlora. Hon flydde för att hon inte tyckte om det som de gjorde.

Hon minns inte inlägget med uppmaningen till sina vänner att packa sina väskor och komma. Det var under den tid då hon var hjärntvättad.

Det stämmer att det fanns många bilder i hennes mobiltelefon, t.ex. där hon gifter sig, är tillsammans med barn, på hotell etc. Hon tog bilder på sin dotter, framförallt. Vissa bilder är från Idlib, andra från Mosul. Hon var gift tre gånger. Hennes första man dog, det var innan ISIS existerade. Hon gifte sig en andra gång i Mosul. Hon blev lurad in i det giftermålet. Hennes tredje giftermål var i Idlib, efter att hon flytt från ISIS. Då gifte hon sig med sin sons pappa. Hon bestämde sig för att lämna ISIS för att det var för mycket mord, för mycket förtryck. De tvingade folk att be, att göra saker de inte ville göra. Det är svårt att fly från en sådan grupp. Det tog henne åtta

månader att fly från ISIS. Det var en jobbig resa.

Genom vad som framgår av den skriftliga bevisningen är det utrett att Fatosh Ibrahims mobiltelefon har använts för att ta ett flertal bilder på personer som utsatts för krigsförbrytelser av ISIS. Även om det är mycket som talar för att personen som poserar på bilderna är Fatosh Ibrahim kan detta emellertid inte anses styrkt. Kläderna som personen bär är inte i sig utmärkande och ansiktet på personen syns inte på bilderna. Om det inte är Fatosh Ibrahim som poserar på bilderna är det i stället troligt att det är hon som har tagit bilderna, eftersom de tagits med hennes mobiltelefon. Inte heller det kan emellertid anses vara bevisat. Vad som däremot är bevisat är att hon har haft bilderna i sin telefon och att hon vid två tillfällen har laddat upp två av bilderna och spridit dem genom att publicera dem på sitt Facebook-konto, tillsammans med nedsättande kommentarer om personerna på bilderna. Vad tingsrätten härfter har att ta ställning till är hur detta agerande ska bedömas.

Har inläggen på Facebook utgjort en förödmjukande eller nedsättande behandling som varit ägnad att allvarligt kränka den personliga värdigheten?

Tingsrätten anser till att börja med att det är utrett att det är Fatosh Ibrahim som har gjort samtliga de inlägg på sociala medier som åklagaren har gjort gällande. Det är samma profilbild som har använts för de Facebook-profiler som använts vid samtliga inlägg, varav Fatosh Ibrahim har medgett vissa.

De fotografier av Fatosh Ibrahim och personerna runt omkring henne som har återfunnits i hennes telefon, tillsammans med de inlägg på sociala medier som hon har gjort, visar enligt tingsrättens mening tydligt att hon har sympatiserat med ISIS under den period som åtalet avser. Hennes agerande att lägga upp bilder på de lemlästade soldaterna, tillsammans med nedsättande kommentarer om dessa, ligger helt i linje med den propaganda som ISIS använt sig av och som har redogjorts för i den åberopade FN-rapporten.

Genom att intill en bild på en person som står vid ett avhugget huvud skriva *Haa??, what did u say???* med tillhörande kommentar kring varför personen och de andra döda soldaterna förtjänat det som hänt dem har Fatosh Ibrahim enligt tingsrättens mening framställt den skyddade personen på fotot som en trofé i ISIS kamp mot Bashar Al Assads armé. Detsamma gäller inlägget med bild på ett annat avhugget huvud med kommentaren *What? U talking to me? Ops u are headless. This is what We do to Bashars soldiers*. För de skyddade personerna utgör publiceringen av bilderna, tillsammans med kommentarerna, ytterligare en nedsättande behandling som har varit ägnad att allvarligt kränka den personliga värdigheten. Enligt tingsrättens mening är det tydligt att Fatosh Ibrahims agerande hade ett samband med den pågående väpnade konflikten i området. Tingsrätten kommer därför fram till att gärningen uppfyller de objektiva rekvisiten för krigsförbrytelse enligt 4 § lagen (2014:406) om straff för folkmord, brott mot mänskligheten och krigsförbrytelser (numera lag om vissa straff för vissa internationella brott).

Ansvar för krigsförbrytelse förutsätter inte något kvalificerat uppsåt. Det är tillräckligt att gärningsmannen har uppsåt till de faktiska omständigheter som konstituerar gärningen. Fatosh Ibrahim har uppenbarligen varit medveten om att de lemlästade kropparna

tillhörde soldater ur syriska armén som ISIS hade placerat på platsen. Kravet på uppsåt är därmed uppfyllt. Tingsrätten anser emellertid att det därutöver är visat att Fatosh Ibrahim, trots vad hon själv uppgett om saken, har haft ett direkt uppsåt att kränka de skyddade personerna på bilderna i de inlägg på sociala medier som hon har publicerat. Hon har därför genom sitt agerande gjort sig skyldig till krigsförbrytelse. Varje inlägg ska, enligt tingsrättens mening, bedömas som en separat krigsförbrytelse. Fatosh Ibrahim ska därför dömas för krigsförbrytelse i två fall.

Straffvärde och påföljdsval

Fatosh Ibrahim döms nu för hot mot tjänsteman, grovt förtal vid två tillfällen samt två fall av krigsförbrytelse. Avgörande för bedömningen av straffvärdet av brotten är hur krigsförbrytelse ska bedömas. Det som talar för att brotten bör bedömas strängt är framförallt att det är fråga om krigsförbrytelser mot person samt att Fatosh Ibrahim genom brotten på ett så tydligt sätt har uttryckt sitt stöd för ISIS och den lemlästning av soldaternas kroppar som gjorts i gruppens namn. Samtidigt måste beaktas att Fatosh Ibrahim inte själv har berört kropparna eller kroppsdelarna fysiskt. Tingsrätten kommer därför fram till att straffvärdet av krigsförbrytelse sammantaget uppgår till drygt tre månaders fängelse. När det gäller det hot mot tjänsteman och de grova förtal som Fatosh Ibrahim också döms för anser tingsrätten att de sammantagna uppgår till en månads fängelse.

Vid bedömningen av vad det samlade straffvärdet uppgår till ska också i viss mån beaktas att det har förflutit nästan nio år sedan krigsförbrytelse begicks. Krigsförbrytelse är emellertid ett sådant brott som typiskt sett tar lång tid att reda ut och det ligger därmed i sakens natur att det kan ha förflutit en längre tid mellan brott och lagföring. Någon större strafflindring bör därför inte medges.

Vid en samlad bedömning av vad som nu har redogjorts för kommer tingsrätten fram till att det straffvärde som bildar utgångspunkt för påföljdsbestämningen bör bestämmas till tre månaders fängelse. Krigsförbrytelse av det slag som nu är fråga om har i praxis ansetts vara brott av sådan art att fängelse normalt ska följa (se NJA 2021 s. 303). Tingsrätten finner ingen anledning att göra avsteg från presumtionen i detta fall. Påföljden för Fatosh Ibrahim ska därför bestämmas till tre månaders fängelse.

Skadestånd

Eftersom Fatosh Ibrahim döms för hot mot tjänsteman och grovt förtal ska hon betala skadestånd till Jasmina Kaseba. Tingsrätten bestämmer att ett rimligt skadestånd avseende ersättning för kränkning uppgår till sammanlagt 30 000 kr, varav 25 000 kr avseende grovt förtal och 5 000 kr avseende hot mot tjänsteman.

För att ersättning för sveda och värk i form av psykiskt lidande ska beviljas förutsätts att det kan bevisas att brottet har gett upphov till lidande på en sådan nivå att det hade kunnat ligga till grund för sjukskrivning. Någon sådan utredning har inte förebringats i målet. Yrkandet om ersättning för sveda och värk ska därför lämnas utan bifall.

Om röntan råder inte tvist.

Avgift till Brottsofferfond

Eftersom fängelse ingår i straffskalan för brottet, ska Fatosh Ibrahim betala en avgift till Brottsofferfonden.

Försvararen får begärd ersättning

Den ersättning som försvararen har begärt är rimlig. Den ska därför godtas.

Med hänsyn till Fatosh Ibrahim's ekonomi ska hon inte betala tillbaka kostnaden för försvararen till staten.

Rätten

Rådmannen Sara Lindman samt nämndemän.

Digitalt signerad av rådmannen Sara Lindman

Överklagandeinformation

Hur man överklagar

Överklagandet ska ha kommit in till Göteborgs tingsrätt senast den 19 april 2023.

Överklagandet ska vara skriftligt. Göteborgs tingsrätt skickar det vidare till Hovrätten för Västra Sverige.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid så har den andra parten också rätt att överklaga, även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandetiden har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv Göteborgs tingsrätts namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att hovrätten ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet. Vill du ha nya förhör med någon som redan förhörts eller ny syn (till exempel besök på en plats), ska du berätta det och förklara varför. Tala också om ifall du vill att målsäganden ska komma personligen till en huvudförhandling.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer. Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och

telefonnummer. Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.

5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.

6. Skicka eller lämna in överklagandet till Göteborgs tingsrätt. Tänk på att skicka det i god tid med hänsyn till postgången.

Vad händer sedan?

Göteborgs tingsrätt kontrollerar att överklagandet har kommit in i rätt tid. Om det har kommit in för sent avisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet har kommit in i tid skickar domstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Hovrätten för Västra Sverige.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även Hovrätten för Västra Sverige skicka brev på det sättet.

Prövningstillstånd i hovrätten

När överklagandet kommer in till Hovrätten för Västra Sverige tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning. Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att ta med allt du vill föra fram i överklagandet.

När krävs det prövningstillstånd?

Brottmålsdelen

I brottmålsdelen behövs prövningstillstånd i två olika fall:

- Den åtalade har dömts enbart till böter.
- Den åtalade har frikänts från ett brott som inte har mer än 6 månaders fängelse i straffskalan.

Skadeståndsdelen

Det krävs prövningstillstånd för att hovrätten ska pröva en begäran om skadestånd. Undantag kan gälla när en dom överklagas i brottmålsdelen och det är kopplat till en begäran om skadestånd till brottet. Då krävs inte prövningstillstånd om

- det inte krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen eller om
- hovrätten meddelar prövningstillstånd i brottmålsdelen.

Beslut i övriga frågor

I de mål där det krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen (se ovan), krävs det också prövningstillstånd för sådana beslut som bara får överklagas i samband med att domen överklagas. Beslut som kan överklagas särskilt kräver inte prövningstillstånd.

När får man prövningstillstånd?

Hovrätten ger prövningstillstånd i 4 olika fall.

1. Hovrätten bedömer att det finns anledning att tvivla på att tingsrätten har dömt rätt.
2. Hovrätten anser att det inte går att bedöma om tingsrätten har dömt rätt utan att ta upp målet.
3. Hovrätten behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
4. Hovrätten bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Det krävs också prövningstillstånd för sådana beslut som bara får överklagas i samband med att domen överklagas. Beslut som kan överklagas särskilt kräver inte

prövningstillstånd.

Vill du veta mer?

Mer information finns på www.domstol.se. Ta kontakt med Göteborgs tingsrätt eller Hovrätten för Västra Sverige om du har frågor.

Hur man överklagar hovrättens avgörande

Den som vill överklaga hovrättens avgörande ska göra det genom att skriva till Högsta domstolen. Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till hovrätten.

Senaste tid för att överklaga

Överklagandet ska ha kommit in till hovrätten senast den dag som anges i slutet av hovrättens avgörande.

Beslut om häktning, restriktioner enligt 24 kap. 5 a § rättegångsbalken eller reseförbud får överklagas utan tidsbegränsning.

Om överklagandet har kommit in i rätt tid, skickar hovrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Högsta domstolen.

Prövningstillstånd i Högsta domstolen

Det krävs prövningstillstånd för att Högsta domstolen ska pröva ett överklagande. Högsta domstolen får meddela prövningstillstånd endast om

1. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av Högsta domstolen eller om
2. det finns synnerliga skäl till sådan prövning, så som att det finns grund för resning, att domvilla förekommit eller att målets utgång i hovrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Överklagandets innehåll

Överklagandet ska innehålla uppgifter om

1. klagandens namn, adress och telefonnummer,
2. det avgörande som överklagas (hovrättens namn och avdelning samt dag för avgörandet och målnummer),
3. den ändring i avgörandet som klaganden begär,
4. de skäl som klaganden vill ange för att avgörandet ska ändras,
5. de skäl som klaganden vill ange för att prövningstillstånd ska meddelas, samt
6. de bevis som klaganden åberopar och vad som ska bevisas med varje bevis.

Förenklad delgivning

Om målet överklagas kan Högsta domstolen använda förenklad delgivning vid utskick av handlingar i målet, under förutsättning att mottagaren där eller i någon tidigare instans har fått information om sådan delgivning.

Mer information

För information om rättegången i Högsta domstolen, se www.hogstodomstolen.se